

BEKENDE HEERENHUIZEN. HET LEUCKER EN LUNEVEN ELSENDONCK EN DE WEIJER.

HET LEUCKER ligt tegenover den tuin van het Carmelitesenklooster Elzendaal, aan het Luenbeekje, dat uit de Turfkuilen van het Luneven komt. Dit Elzendaal is afkomstig van Pastoor Dr. Antonius Peelen, dat hij met zijn dokterspractijk verdiend had. Godfried Paedsien meldt, dat het Leucker in 1396 door den Amptman en ontvanger van Meer, genaamd van der Loecken of van der Leucken gesticht is, die ook aldaar stierf. Het verdient opmerking, dat de naam van der Leucken merkwaardig veel overeenkomt met den naam het Leucken.

In een perkament van 1450 in het kerkarchief voorhanden, spreekt men ook over het **Leucker**, n.l. „van den wech langs het Luecken, daer men mee te broekwaart gaat”. Met het daarachter gelegen **Luneven**, vormde het Leucker een dienstvrij goed door de familie van Odenhoven te Sambeek bezeten. Het **Luneven** werd gewoonlijk door een pachtboer bewoond, zooals in 1637 door Meuwis, in 1664 door de gebroeders Michiel en Lambert Peters. Het Luneven was sinds 1541 belast met een uitkeering van 5 malder rogge Meerscher mate aan de Broederschap van het H. Bloed door Henrick van Meer en Margaretha van Neerhoven zijne vrouw.

Een acte in het protecol Rijks-Archief 's-Bosch luidt:

Wij Jan Lob, Derk van Brokum en Wijnken Verhaech, Schepenen tot Boxmeer tughen semptlick in desen openen brieff, dat voer den rechter en voor ons allen in 't gerecht gecomen sijn:

Henrick van Meer en de Joffer **Margriet van Neerhoven** sin echte husfraw Henricks voers ende hebben sempdelijck in den tijt, doen sij desz wael mechtich waren en de mit recht doen mochten, erfelijck opgedragen ende overgegeven enz. aan Dirck Frerijcks ende Gerijt van Aldrom, als gildemijsters van de Broederschap **des heylighen Bloede tot Boxmeer**, in behoef der **rechten Huusermen** vijf malder roggen Meerscher maten alle jaer te betalen op Synte Andrijsz utter **Luenven** mitten getimmer ende de caemer daerbij gelegen mit echgen ende mijt paelen, gelyck dat **Luenven** mitte caemer daerbij gelegen.

Ende **Henrick** en **Joffer Margriet** voers, hebben deze opgedragen mit halme en monde en vertughen daerop tot be-

hoef der **Broederschap van den H. Bloede** in behoef der Ermen soe dat sij daer van onterft, enz.

Gedaen op Sint Andriesavont in 't jaer Onses Heren 1541,

Dese 5 malder waren joffer Margriet van Meer, nagelaten weduwe van Derick van Erp aengedeeld van Heer Jan van Meer, haar broeder.

Het Luneven had een huiskapelletje. Het huis is in onzen tijd door een nieuwe woning vervangen.

In 1650 bezat L. Reinier van Odenhoven schout, J. Utr. Licentiaat, gehuwd met Elisabeth Tellicht, het **Leucker** (wapen Odenhoven, in keel een klimmende gekroonde gouden leeuw, zie Maasgouw XXV No. 9) daarna kwam het aan een afstammeling der Boxmeersche v. Culemborghs, Jonker Hendrik van Meer, gehuwd met Maria van Beek. Hij was in 1643, schout van Meer; dan aan Jonker Michiel van Eyck, heer van Overbrugge bij Rixtel, gehuwd met Maria Angelina van Meer, Hofdame van prinses Elis. van Hoh. Sigm. Hun zoon Carolus Francisc. van Eyck overleed in 1683 ongehuwd op het Leucker. Dan omstreeks 1715 aan Philip Bernard d'Ametzaga, gehuwd met Anna Maria Baronesse de Ripperbant, die ook de weide de Cromoet bezat. Zij was denkelijk een dochter van den Boxmeerschen drossart en schout (1714) Dederick Baron de Ripperbant, gehuwd met Margaretha Baronesse van Dorth. (Wapen de Ripperbant van goud met zwarten keper met drie zwarte ringen 2-1.)

Later kwam het Leucker aan de Kesschietre van Havre, werd van 1845-1850 bewoond door Perk van Lith, daarna verkocht aan den Secretaris Jan H. Hermans, lid der Prov. Staten enz., aan van de Ven enz.

De kazerne der Kon. Maréchaussée, die eerst langen tijd in het tegenwoordige postkantoor gevestigd was en daarvoor gebouwd, was ook een tijdlang in het Leucker gevestigd.

Het Leucker, Elsendaal, de Weijer en Elsendonck zijn in vroegere tijden als buitenverblijven aangelegd.